

СТАНОВИЩЕ

По конкурс за избор на „доцент“

в професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство /Сценична реч/

с кандидат д-р Лора Викторова Мутишева

1. Приемам за изпълнени законовите условия за участие в обявения от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ конкурс за заемане на академичната длъжност.
2. Приемам справката за приносите, с които кандидатът оценява своя труд „Словесно действие в действие“ /изд. „Фабер“, 2019/.

Дълбокото ми убеждение, което нееднократно съм споделял е практическата полза от споделения опит на преподаватели, които успешно се реализират като творци и извън театралната Академия. Убеден съм също, че ползите са взаимни.

В своята същност, творчеството е преди всичко процес и израстването на нашите студенти в годините на тяхното обучение категорично доказва своите положителни резултати от споделените в реално време творчески акции на техните преподаватели.

От друга страна професионалната рутина, която с годините е неизбежна за всеки един от нас, е докосната и облагородена от неопитността, енергията и амбицията на младостта.

Длъжен съм да споделя това свое твърдение, защото то би могло да бъде подложено на съмнение в случай, че „Словесно действие в действие“ на д-р Лора Мутишева не е поредно доказателство. За мен този труд е категорично доказателство.

Основният проблем и възможностите за практическото му решаване, който д-р Лора Мутишева заявява още в увода на своята монография е конфликтът „идеал-истина“. Намирам, че с опита си на педагог по сценична реч и действаща актриса, авторката успешно анализира различните аспекти на сценичното словесно действие и онези механизми, с които младите актьори могат „въоръжени“ да посрещнат театралната реалност. В този смисъл, приложената към монографията анкета с млади актьори дава изчерпателна информация за методологическите изводи на авторката, надхвърлящи теоретизирането на проблематиката идеал-истина.

Подходът на д-р Лора Мутишева е последователен и педантичен до детайли. Трудът е разделен на пет глави: „Словесно действие и репетиция“, „Словесно действие и компоненти на спектакъла“, „Словесно действие и пространство“, „Словесно действие в действие“ и „Грижи за гласа“. Подробно разработените глави проследяват практическата работата на актьора /студента/ върху словесното действие от

първоначалното запознаване с драматургичния материал до неговото финално експониране:

1. Върху различни сценичните пространства.
2. Съобразено с многообразието на театралните жанрове.
3. Съобразяващо се с постановъчните принципи.
4. Подчинено на партньорството и етичните норми в сценичното общуване.

Намирам, че този подход в анализа и защитата му с изброени практически примери е едно от големите достойнства на „Словесно действие в действие“.

Бих искал да отделя специално внимание върху глава пета от монографията на д-р Лора Мутишева: „Грижа за гласа. Анализ и оценка на предстоящи словесни предизвикателства и подготовка за тях.“ Според мен, именно в тази част се намират най-полезните практики в разрешаването на конфликта „идеал-истина“. Този конфликт не би могъл да бъде разрешен веднъж завинаги. Зависим е от персоналните психо-физически характеристики на индивида, от обективни пространствени и времеви параметри, от субективни мотивационни схеми и други извънредни фактори, които поставят на изпитание адаптационните рефлексии на актьора. За особено ценно намирам вниманието, което е отделено върху предотвратяването на възможни проблеми с гласа и говорният апарат. В този смисъл, за д-р Лора Мутишева популярната и практикувана гласово-говорна „загрявка“ не е единственият полезен ход. В тази своя част, монографията предоставя допълнителна информация и практически съвети, които обогатяват баналните професионални техники за грижа и съхранение на едно от основните изразни актьорски средства-гласът.

Приемам запознаването си със „Словесно действие в действие“ за една полезна среща. Считаю, че този труд ни представя качествена технология за провеждане на словесното действие. Път, който последователно и логично проследява и маркира движението: Слово → Въздействащо слово → Действено слово → Сценично въздействащо слово.

Предговорът на монографията на д-р Лора Мутишева започва с цитатът на Дайана Врийланд: „Всичко е ново, когато е за първи път“.

За много актьори, споделеното в книгата ще бъде откритие, но и припомняне на забравеното познато. Безспорно е, че възпитаниците на театралната Академия ще намерят отговорите на много свои незададени въпроси или на въпроси, на чиито отговори не са обърнали внимание. Сигурен съм, обаче, че книгата ще бъде полезна и на бъдещите кандидати за сценична слава. В този смисъл и в опитите си да забравя усвоената през годините театрална терминология, имах нужда да намеря малко повече информация за основните терминологични понятия в дисциплината „Сценична реч“ и тяхното тълкуване.

Споделеното изискване в никакъв случай не омаловажава качествата на монографията и практическите приноси на нейния автор, а работейки от години в един екип с д-р Лора Мутишева, мога категорично да заявя, че съм свидетел на нейния качествен методологически подход в обучението на нашите възпитаници.

В заключение на своето становище заявявам, че д-р Лора Мутишева може да заеме академичната длъжност „доцент“ и призовавам уважаемата комисия да даде своя положителен вот.

Гласувам с Да.

Проф. д-р Атанас Атанасов

.....

24 януари 2020 г.

София